ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް :

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

# ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 117 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަންގެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ އަލްފާޟިލާ ނިއުމާ ޝަފީޤުގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވަވައިވާ މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓް

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M20/R/HG/2025/02

20 ޖުލައި 2025

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M20/HG/2025/02

# ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ދިރާސާކޮށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމާއި، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމާއި ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާގުޅޭ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އޮތްނަމަ އެކަމެއް ފާހަގަކޮށް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމާއި އަންހެނުން ބާރުވެރިކުރުމާއި ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާ ގުޅޭގޮތުން އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމާގުޅޭ ސިޔާސަތުތަކާގުޅޭ ފުޅާދާއިރާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްއާއި، ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮތޯރިޓީއާއި، ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަންގެ އޮފީހާއި، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުވެނައިލް ޖަސްޓިސްއާއި އަންހެނުންގެ ޙައްޤުތައް ކުރިއެރުވުމާއި ބާރުވެރިކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ކަމާ ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކުން އެ އިދާރާތަކަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާ ވާޖިބުތައް، މިންވަރަށް، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާއި ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމާގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަމާގުޅޭ އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތްތައް ހިނގާގޮތް ބެލުމާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނާއި ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަން ޢައްޔަނުކުރުމާއި ވަކިކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމެވެ.

# ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ މެންބަރުން

## ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ފާތިމަތު ސަޢުދާ

ނިލަންދޫ ދާއިރާ

## ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

ޙުސައިން ޙަމީދު

ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާ

## ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

ޙުސައިން ޝާހިދު

މެދުހެންވޭރު ދާއިރާ

އަސްމާ ރަޝީދު

މާފަންނު މެދު ދާއިރާ

އަބްދުﷲ ރިޔާޒު

މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާ

ޙުސައިން ޒިޔާދު

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާ

ޑޮކްޓަރ އަނާރާ ނަޢީމް

ހުރާ ދާއިރާ

ފަޒުރަތު މުޙައްމަދު

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާ

ޤާސިމް އިބްރާހީމް

މާމިގިލި ދާއިރާ

ހަސަން މުޙައްމަދު ރަޝީދު

ގުރައިދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ފަސީޙް

ދަންދޫ ދާއިރާ

| ފިހުރިސްތު | ސަފްހާ |
|---|---|


1. ތައާރަފް ........................................ 5
2. ކޮމިޓީން މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަ ގޮތް ........................................ 5
3. އިންޓަރވިއުކުރެވުނު ފަރާތްތަކުން ކޮމިޓީއަށް ފާހަގަކޮށްދިން ކަންކަން ........................................ 8
4. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން ........................................ 8

ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ހާޒިރީ ........................................ ޖަދުވަލު-1

އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހު މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތް ........................................ ޖަދުވަލު-2


ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

## 1. ތަޢާރަފު

މިއީ، 14 ޖުލައި 2025 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ 15 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 117 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަންގެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ އަލްފާޟިލާ ޝިފާޒާގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީން އެ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

## 2. ކޮމިޓީން މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔަ ގޮތް

ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ، ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަންގެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ މ. ގާފުރިގެ، އަލްފާޟިލާ ޝިފާޒާގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް އެދިވަޑައިގެން އަލްފާޟިލާ ޝިފާޒާގެ ވަނަވަރާއި، އެފަރާތުގެ މައުލޫމާތު، 9 ޖުލައި 2025 ގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާފައިވެއެވެ. އެ މައްސަލަ ކޮމިޓީއަށް ލިބުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީން މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ނިންމާފައިވަނީ 16 ޖުލައި 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައެވެ.

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީއަށް މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ފޮނުއްވުމާއެކު، 14 ޖުލައި 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ 10 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 116 ވަނަ މާއްދާގައި ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަން ކަމަށް އައްޔަންކުރެވޭ މީހާގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް، މިހާރު އެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ އަލްފާޟިލާ ޝިފާޒާގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށްޓަކައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން 3 މެމްބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލެވުނެވެ.

އަދި، އެ ފަރާތުގެ ކިބައިގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 116 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތިރީގައިވާ މުއައްސަސާތަކުން ލިޔުމުން މަޢުލޫމާތު ސާފުކޮށްފައިވެއެވެ.

1. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް؛

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M20/HG/2025/02

2. ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޕޮލިސީ އެންޑް މިނިސްޓީރިއަލް ސަރވިސަސް؛
3. މިނިސްޓްރީ އޮފް ސޯޝަލް އެންޑް ފެމިލީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް؛
4. ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް؛
5. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް؛ އަދި
6. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން.

މިގޮތުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކުޑަކުދިންގެ އޮމްބަޑްސްޕާސަންގެ މަޤާމަށް ބޭނުންތެރިވާ ފަރާތްތަކުން އެދޭ ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓްގައި 14 ޖުލައި 2025 ގައި އާންމުކޮށް އިޢުލާންކޮށްފައިވެއެވެ. އިޢުލާނުގެ މުއްދަތު ހަމަވިއިރު ޖުމްލަ 5 ފަރާތަކުން ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

ކުޑަކުދިންގެ އޮމްބަޑްސްޕާސަންގެ މަޤާމަށް ހުށަހެޅި އަޙްމަދު ނިޝާމް ސަލީމްގެ ބިލުގައި، އެ މަޤާމުގެ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާތޯ ބެލުމަށްޓަކައި، ކޮމިޓީން އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއައްސަސާތަކަށް ފޮނުވި ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބުގައި އެ މުއައްސަސާތަކުން ފޮނުއްވާފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި، އެ ފަރާތްތަކުގެ ވަނަވަރު ބެލުމަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 116 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް އެ ފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާގައި ފުރިހަމަވާކަން ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި އިދާރީ ފިޔަވަޅުން އިޖުރާއަތުތަކުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ފަރާތް އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.

ކުޑަކުދިންގެ އޮމްބަޑްސްޕާސަންގެ މަޤާމަށް ހުށަހެޅި އަޙްމަދު ނިޝާމް ސަލީމް ކޮމިޓީން އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކުރިން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ފަރާތްތަކާ ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ ނުވަތަ ރިފަރީންގެ ޒިންމާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތަށް ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވި މަޢުލޫމާތު ދިނުމުގެ ފުރުސަތު ކޮމިޓީން ދީފައިވެއެވެ.

އެގޮތުން، 16 ޖުލައި 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އަޙްމަދު ނިޝާމް ސަލީމް ކޮމިޓީން އިންޓަވިއުކުރިއެވެ. މި އިންޓަވިއުގައި ކުޑަކުދިންގެ އޮމްބަޑްސްޕާސަންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ލިބިފައިވާ ތަޖުރިބާއާއި ތަޢުލީމީ ފެންވަރާއި އަދިގައި ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގައި އެފަރާތުގެ އަށް ވިސްނުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތަކާގުޅޭ މައްސަލަތަކުގައި ޙައްލުކުރުމުގެ ގޮތްތަކާ ބެހޭގޮތުން ތަފާސްހިސާބާއި މިންވަރު ދެނެގަތުމާ ގުޅޭގޮތުން، އެ މަޤާމުގައި ކުރެވޭނެ މުހިއްމު މަސައްކަތްތަކާއި، މިހާރު މަސައްކަތްކުރާގައި ކުރިމަތިވެދާނެ ގޮންޖެހުންތަކާ ހުރަސްތައް ނައްތާލުމަށް ކުރެވޭނެ



ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ
މަޖިލިސް، ދިވެހިރާއްޖެ

ފާހަގަކުރާ ނަންބަރު: M20/HG/2025/02

ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ސުވާލުކޮށްފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، މި މަޝްރޫޢުގައި އާންމުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ ޝަކުވާތަކާ ގުޅޭގޮތުންވެސް އިންޓަރވިއުގައި ސުވާލުކޮށްފައިވެއެވެ.

[illegible] ކޮމިޓީން އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން 28 ޖުލައި 2024 ގައި ބޭއްވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އާންމު ކޮމިޓީގެ 16 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ފާސްކޮށްފައިވާ "މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކަށް މީހުން ޢައްޔަންކުރުމަށް އިންޓަރވިއުކުރާ ފަރާތްތަކަށް މާކްސްދިނުމުގައި ވަޒަންކުރާނެ މިންގަނޑު" އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މާކްސް ދީފައިވެއެވެ.

އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުގައި، މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކަށް މީހުން ޢައްޔަންކުރުމަށް ނަންފުޅު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން، އެންމެ ޤާބިލު ފަރާތް/ފަރާތްތައް ކަމުގައި ބަލާނީ، ކޮމިޓީން ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންޓަރވިއުގައި ތިރީގައިވާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މާކްސް ދިނުމުން، އެވްރެޖް 75% (ހަތްދިހަ ފަހެއް އިންސައްތަ) އިން ފެށިގެން މަތިން މާކްސް ލިބޭ ފަރާތެއް ކަމަށާއި، ކޮންމެ ކޮމިޓީއަކުންވެސް އެ ކޮމިޓީން ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންޓަރވިއުއިން އެވްރެޖް 75% (ހަތްދިހަ ފަހެއް އިންސައްތަ) އިން ފެށިގެން މަތިން މާކްސް ލިބޭ ފަރާތް/ފަރާތްތައް ނުހުރުމުން/ޢައްޔަންކުރުމަށް ފެނިނުވާކަމަށް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

| މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކަށް މީހުން ޢައްޔަންކުރުމަށް އިންޓަރވިއުކުރާ ފަރާތްތަކަށް މާކްސްދިނުމުގައި ވަޒަންކުރާނެ މިންގަނޑު | | |
|---|---|---|
| | ވަޒަންކުރާ ދާއިރާ | މާކްސް (އިންސައްތައިން) |
| .1 | ހާސިލުކޮށްފައިވާ ތަޢުލީމާއި މަޤާމުގެ މަސައްކަތާ ގުޅޭ ގޮތުން ސާބިތުކޮށްދީފައިވާ މިންވަރު | 20 |
| .2 | ލިބިފައިވާ ތަޖުރިބާއާއި މަޤާމުގެ މަސައްކަތާ ގުޅޭ ގޮތުން ދައްކުވައިދީފައިވާ މިންވަރު | 15 |
| .3 | ނަތީޖާ ހާސިލުކުރުމާއި އުފެއްދުންތެރިކަން ދައްކުވައިދިން މިންވަރު | 10 |
| .4 | އިސްނެގުމާއި ކަންކަން ނިންމުމުގައި ހުރި ވިސްނުން ގެންގުޅޭގޮތް ދައްކުވައިދިން މިންވަރު | 10 |
| .5 | ދުރުމުސްތަޤްބަލުގެ ތަޞައްވުރު އަދި އަމާޒު ހުރި ގޮތް | 15 |
| .6 | ވާހަކަދެއްކުމުގެ ހުނަރު | 10 |
| .7 | ޝައުޤުވެރިކަން ހުރި މިންވަރު | 05 |
| .8 | ތެދުވެރިކަމާއި އިޚްލާޞްތެރިކަން ހުރި މިންވަރު | 15 |
| ޖުމްލަ | | **100** |

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

މަތީގައިވާ ތަފްޞީލުގައިވާ މިންގަނޑެއް ރިޢާޔަތްކޮށް މި ކޯލިޓީގެ މިންގަނޑުތަކަށް ފެންނަ ގޮތަށް މާކްސް ދިނުމުން، އެވްރޭޖްކޮށް ނިޒާމް ސަޕޯޓް އަށް ލިބިފައިވަނީ 88% (އަށްޑިހައަށް އިންސައްތަ) އެވެ. އެހެންކަމުން، އެވްރެޖް 75% (ހަތްދިހަފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ މަތިން އެ ފައިލަށް މާކްސް ލިބިފައިވާތީ ކޯލިޓީން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

## 3. އިންޓަރިމް އޮޑިޓުކުރުމުން ފާހަގަކުރި ކޯލިޓީއަށް ފުރަގަސްދެވޭ ކަންކަން

ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ، ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރގެ މަތީގައި ހުންނަ ދ. މާހިރުގެ، އަތޮޅުކޮންސިލް ނިޒާމް ސަޕޯޓް އަށް، އިންޓަރނަލްއޮޑިޓް ކޭސްޓަރނަލް އަދި ކޯޑިނޭޓަރ އާއި އެކު ބޭއްވި ބައްދަލުވުމުގައި ޖެނެރަލް ސްޕެޝަލިސްޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމާއި، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގަވާއިދާއި ގުޅޭގޮތުން، ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކާއި މެދު ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކޯލިޓީއަށް ފުރަގަސްދިނުމަށްވާނެ ކަމެއް ނެތެވެ. މިގޮތުން، އިންޓަރވިއުގައި ޖަވާބު ދެވުނު ސުވާލުތަކުގެ ތެރޭގައި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ނިޒާމުގައި ހުރި މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރުމުގެ ތަނަވަސް ތަޢާރުފުކުރުމަށް އެތަކެއް ކޯލިޓީއަށް ފުރަގަސްދިނުމަށްވާނެއެވެ.

## 4. ކޯލިޓީގެ ނިންމުން

ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ، ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރގެ މަތީގައި ހުންނަ ދ. މާހިރުގެ، އަތޮޅުކޮންސިލް ނިޒާމް ސަޕޯޓްގެ މަސައްކަތުގެ މުއްދަތު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް ރެކޮމެންޑޭޝަން ފޮނުވާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެ ފައިލް ކޯލިޓީން އިންޓަރިމް އޮޑިޓްކުރުމަށްފަހު، ޙައްޤުތަކާއި ހިމާޔަތްކުރުމާއި ގުޅޭ ގާނޫނުގެ 223 ގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޙައްޤުތަކާއި ހިމާޔަތުގެ އާއްމު ކޯލިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފުރިހަމަކުރުން ދިނުމަށްވާ މާކްސްތަކުގެ އެވްރޭޖް 75% (ހަތްދިހަފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ މަތިން މާކްސް ލިބިފައިވާތީ، ދ. މާހިރުގެ، އަތޮޅުކޮންސިލް ނިޒާމް ސަޕޯޓް އަދި ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރ ކުރުގެ މަސައްކަތުގައި ދެމިހުރުމަށް ޤާނޫނު ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތައް، ރެކޮމެންޑޭޝަން ފޮނުވާފައިވާ ގޮތަށް، އެ މަސައްކަތުގެ މުއްދަތު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް ފެނިގެންދާތީ ކޯލިޓީން ފާސްކުރެއެވެ.

ވީމާ، މި ކޯލިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ ރިޢާޔަތްކޮށްދެއްވައި، ޙައްޤުތަކުގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވުމަށްޓަކައި މިފަދަ ގޮތްތަކެއް މި ރިޕޯޓު ގޮތުގައި ނިންމައިދެއްވުމަށްޓަކައި، ޙައްޤުތަކުގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މި ރިޕޯޓް ޙައްޤުތަކުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ.

ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބުޑްސްޕާސަންގެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ ދ. މާވުރީގެ، އަލްފާޟިލާ ނިއުމާ ޝަފީޤުގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ނިސްބަތް އެނގޭން ހާޒިރީގެ ތަފްސީލު މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު-1" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައި އެވަނީއެވެ.

ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބުޑްސްޕާސަންގެ މަޤާމުގައި ހުންނަވާ ދ. މާވުރީގެ، އަލްފާޟިލާ ނިއުމާ ޝަފީޤުގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު 5 (ފަހެއް) އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެ ފަރާތާ އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހު، މި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން އެފަރާތަށް މާކްސް ދީފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްސީލު "ޖަދުވަލު-2" ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.

---

16 ޖުލައި 2025

ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ފާތިމަތު ސައުދާ

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

• މި ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރެވުނީ 20 ޖުލައި 2025 ގައެވެ.

ޖަދުވަލު 1

**ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބުޑްސްޕަރސަންގެ މަގާމުގައި ހުންނަވާ ދ. މާފުށީގެ، އަލްފާޟިލާ ނިޢުމާޝާ ޝަރީފުގެ މަގާމުގެ މުއްދަތު 5 އަހަރަށް އިތުރުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބަލައި ނަގައިފައިވާ މަޖިލީހުގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް މެންބަރުން ހާޒިރުވި ގޮތުގެ ތަފްޞީލު**

| ✓ | ހާޒިރުވި ބައްދަލުވުން | S | ސަލާމުގައި ހުރި ބައްދަލުވުން | O | ނެތް |
|---|---|---|---|---|---|

| މެންބަރު | 14.07.2025 | 16.07.2025 | ޖުމްލަ |
|---|---|---|---|
| ބައްދަލުވުން | 10 | 11 | 2 |
| ޖަލްސާ ވަގުތު | 00:52 | 01:29 | 02:21 |
| ގަލޮޅު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢަލީ | ✓ | ✓ | 2 |
| ދަނގެތި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ފަސީޙް | ✓ | ✓ | 2 |
| މާމިގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް | S | S | 0 |
| ގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން މުޙައްމަދު ރަޝީދު | ✓ | O | 1 |
| ހިތަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ފާޠިމަތު ސަޢުދާ | ✓ | ✓ | 2 |
| ހުރާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޖާޒިބް އަޙްމަދު ނަޢީމް | ✓ | ✓ | 2 |
| ކެރަވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ހަމީދު | ✓ | ✓ | 2 |
| ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު | ✓ | ✓ | 2 |
| ކުޑަހުވަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ފަރުޙަތު މުޙައްމަދު | ✓ | ✓ | 2 |
| މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް | ✓ | ✓ | 2 |
| މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލާ ރަޝީދު | ✓ | ✓ | 2 |
| ތުޅުސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ނާސިރް | ✓ | ✓ | 2 |

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ

ޖަދުވަލު 2

## ޗިލްޑްރަންސް އޮމްބަޑްސްޕަރސަންގެ މަގާމުގައި ހުންނަވާ މ. މާފުށީގެ، އަލްފާޟިލާ ނިޢުމާ ޝަފީޤާ

## އިންޓަރވިއު ކުރުމަށްފަހު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މާކްސް ދިނުމުގެ ތަފްސީލު

| | ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ މެންބަރުން | އިންޓަރވިއު ކުރުމުން ފަރާތުގެ ނަމާއި ދާއިރީ އެވްރެޖް |
|---|---|---|
| | | ނިޢުމާ ... މ. މާފުށީގެ |
| 1 | ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ފާޠިމަތު ސަޢީދާ | މުޤާޠިޢު |
| 2 | ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ހަމީދު | 97% |
| 3 | ދުރާސްވާރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ނާސިރު | 75% |
| 4 | މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލަމް ރަޝީދު | 97% |
| 5 | މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް | 98% |
| 6 | ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު | 86% |
| 7 | ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ މުޙައްމަދު | 86% |
| 8 | ހުރާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޑރ. އަސާރާ ނަޢީމް | 83% |
| 9 | މާމިގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް | ވަޑައިނުގަންނަވާ |
| 10 | ގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން މުޙައްމަދު ރަޝީދު | ވަޑައިނުގަންނަވާ |
| 11 | ދަނގެތި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު | 82% |
| | ޖުމްލަ | **704** |
| | އެވްރެޖް | **88%** |

ހިއުމަން ރައިޓްސް އެންޑް ޖެންޑަރ ކޮމިޓީ